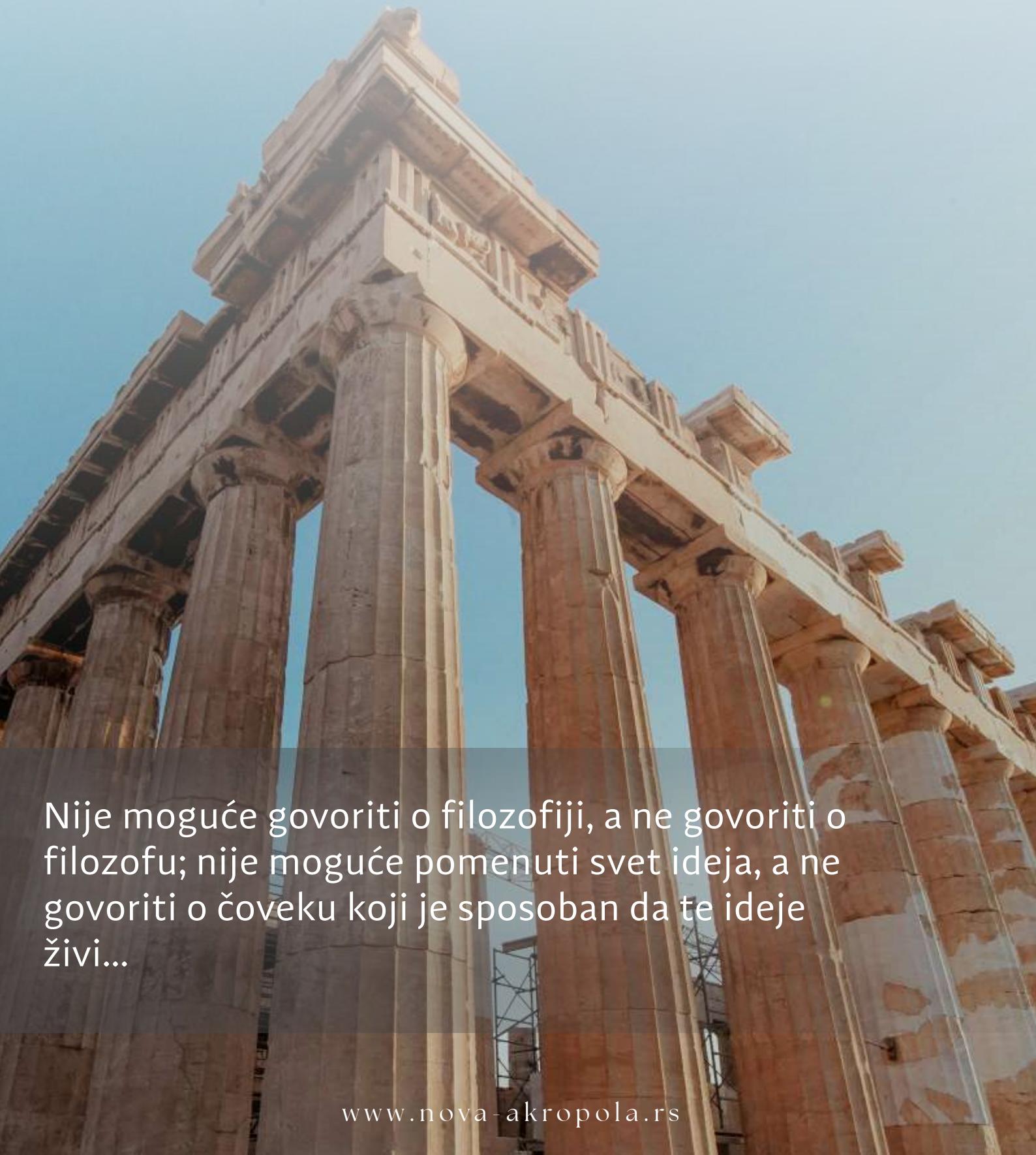

njuzleter

NOVA AKROPOLA

Nije moguće govoriti o filozofiji, a ne govoriti o filozofu; nije moguće pomenuti svet ideja, a ne govoriti o čoveku koji je sposoban da te ideje živi...

ŠTA JE NOVA AKROPOLA?

U antičkoj Grčkoj, Akropolj predstavlja sveto mesto, uzvišeni deo grada. To je mesto inspiracije i uspostavljanja kontakta između vidljivog i nevidljivog; most koji povezuje čoveka sa božanskim. Simbolički, poziva na težnju prema našim najvišim vrednostima: Dobrom, Lepom, Istinitom i Pravednom. Verujemo da su današnjem svetu potrebne nove Akropole, ne od kamena, već od ljudskih bića, podignute u srcu svakog od njih i u srcu naših gradova, gde možemo rasti iznutra i ponovo uspostaviti duboke veze sa drugim ljudima i sa prirodom.

Nova Akropola je međunarodno udruženje filozofskog, kulturnog i volonterskog karaktera. Osnovao ga je 1957. godine u Buenos Ajresu, u Argentini, istoričar i filozof Horhe Anhel Livraga Rici (1930-1991). Postoji u više od 50 zemalja sveta i povezuje najmanje šesnaest hiljada volontera različitih narodnosti, veroispovesti i kulturnih tradicija, dajući tako primer suživota i međusobnog razumevanja. Nova Akropola deluje u Srbiji od 2008. godine sa sedištem u Beogradu.

SADRŽAJ

• Večiti tragalac	4
<i>Delija Steinberg Gusman</i>	
• Vrata	6
<i>Daliborka Kiković</i>	
• Šta je novo u Novoj Akropoli?	
U Srbiji	8
• Šta je novo u Novoj Akropoli?	
U svetu	9
• Predstojeći događaji	10
• Žad i njegove vrline	11
<i>Oliver Kiković</i>	

IMPRESUM

IZDAVAČ:

NOVA AKROPOLA SRBIJA
kulturno udruženje
imejl: info@nova-akropola.rs
veb: www.nova-akropola.rs

ADRESA

NOVA AKROPOLA | Srbija
Brankova 24, 11000 Beograd
065 82 12 384

RADNO VРЕME:

PON – ČET 18h–21h

UREDNIŠTVO:

Glavni urednik: Daliborka Kiković
Urednici rubrika: Jasna Glišić,
Marko Čumić, Oliver Kiković
Lektura: Marija Brzić
Tehnički urednik: Vojislav
Bogdanović

UVODNA REČ

Nakon više od petnaest godina postojanja Nove Akropole u Republici Srbiji, odlučili smo da pokrenemo njuzleter koji će izlaziti četiri puta godišnje. Ideja je da na ovaj način omogućimo široj javnosti pristup filozofskim idejama koje su iz dana u dan sve potrebnije modernom čoveku. Jednostavnim i nepretencioznim rečima nastojaćemo da predstavimo dugogodišnji istraživački rad koji se sprovodi u našoj školi filozofije na klasičan način. Kada kažemo „na klasičan način“, ne mislimo na klasične teme i filozofije prošlosti, već potpuno suprotno, naše nastojanje je usmereno ka budućnosti čoveka i čovečanstva, budućnosti za koju duboko verujemo da će biti bolja ukoliko čovek bude bolji. Zato nas zanima Filozofija koja je večna, koja se ne menja sa prolaskom vekova i njihovih moda, već se obraća ljudskom biću koje postavlja pitanja o životu, njegovom smislu i vrednostima i nastoji da aktivno živi odgovore do kojih dolazi. Takva je naša filozofija, praktična, ukoliko smo spremni da živimo kao filozofi i da se menjamo.

Pozdravljamo sve koji žele da budu deo ove filozofske avanture.

Daliborka Kiković,

predsednica Nove Akropole u Srbiji

VEČITI TRAGALAC

■ Delija Steinberg Gusman

Nije moguće govoriti o filozofiji, a ne govoriti o filozofu; nije moguće pomenuti svet ideja, a ne govoriti o čoveku koji je sposoban da te ideje živi. Isto tako, ako bismo morali da istaknemo jednu od glavnih osobina filozofa, čoveka koji voli mudrost, rekli bismo da on objedinjuje osobine večitog tragoca. To je čovek-osvajač koji će prestati da traga tek kada konačno dosegne mudrost; a nije nam poznato da li će tada krenuti da traga za nečim drugim što nam je danas neshvatljivo i nedostupno.

Filozof je poput psa tragača koji prolazi poljima, šumama, planinama i rekama života sledeći izuzetne tragove. Traži istinsko znanje o svemu. Traga za samim sobom. Traži istinu. Jednom rečju, traga za Bogom kao univerzalnim počelom.

Međutim, zbog čega je toliko dug i težak njegov put? Možda nema istine u ovom svetu u kom živimo? Zar Bog ne može ovde da se vidi? Da li je potrebno prevaliti beskonačnu pustinju – naš ispoljeni život, naš istorijski trenutak, naše okolnosti – da bismo otkrili

ono za čim tragamo daleko van tih granica? Ne.

Verujemo da se u ovom svetu, u našem okruženju, u našim uspesima i u našim problemima nalaze i Bog i istina. Međutim, prekriveni su debelim slojem blata. Zamaskirani su grotesknim obličjima do te mere da laž često zauzima mesto istine, bez izgleda da će neko moći da joj skine masku. Istovremeno, unutrašnja praznina i nepoverenje zauzimaju mesto prirodnih impulsa ljudskog duha.

Filozof-tragalac je sposoban da ovde i sada, usred grešaka i neznanja, usred tame i zamki, pronađe one skrivene stvarnosti koje čekaju napor hrabrih ljudi da bi zablistale u svojoj punoj snazi.

Potrebno je tragati neumorno, ne gubeći ni najmanju priliku da se otkrije svetlo usred tame, da se pronađe

neka kap sreće čak i usred nesreće, jedno zrnce istine u tolikoj pometnji.

Važan je cilj i znanje kako da osećaje i inteligenciju upotrebimo kao sigurne vodiče u ostvarenju tog cilja. Onaj ko zna šta traži i kako da do toga stigne, taj je filozof.

■ Prevela Tijana Repajić

Prof. Delija Steinberg Gusman (1943 - 2023), bila je predsednik Međunarodne organizacije Nove Akropola dvadeset i devet godina, do imenovanja aktuelnog predsednika Hosea Karlosa Adelantado Pučala 2020. godine, kada je proglašena počasnom predsednicom.

Od 1972. do 1991. godine bila predsednica Nove Akropole u Španiji. U to vreme kulturna aktivnost te institucije se proširila na više od trideset gradova u zemlji.

Od 1975. do 1991. bila je koordinatorka aktivnosti Nove Akropole u Evropi. Nakon smrti osnivača profesora Horhea Anhela Livrage Ricija 1991. godine, izabrana je za međunarodnu predsednicu Nove Akropole, preuzevši na sebe upravljanje i koordinisanje kulturno-obrazovnog rada ove organizacije prisutne u više od pedeset zemalja sveta.

Autor je brojnih predavanja, kurseva, članaka, priručnika i knjiga filozofske, muzičke, istorijske i kulturne tematike.

VRATA

■ Daliborka Kiković

Ako je neko od vas posetio drevne hramove u dolini Nila, nije mogao da ne primeti (i oseti) važnost koju su Egipćani pridavali vratima. Danas su to samo rupe u zidovima, oronuli otvori, ali i dalje svaki od njih predstavlja jedna vrata. Iznad njih, krilato sunce čuva prolaz. Svaka vrata otvaraju prolaz u drugačiju dimenziju, a prizori se izmenjuju dopuštajući našem pogledu da dopre samo do sledećih vrata skrivajući od pogleda ono što se iza njih nalazi. Paralela sa ljudskim životom je više nego očigledna: da li išta suštinski važno u životu možemo znati pre nego što se usudimo proći kroz neka vrata?

Stari Rimljani su imali Janusa, boga početaka, materijalnih i nematerijalnih, simbolički predstavljenog vratima i ključem. Ovo božanstvo štитilo je početke dana, meseca, godine. Po njemu se i danas prvi mesec u godini zove januar. Smatrali su ga najstarijim od bogova jer je na početku svih stvari morala da postoji ova sila da bi otvorila put za ostale bogove. Janus je štitio inteligenciju i njen izraz – govor. Podučio je

ljude gradnji gradova i puteva, plovidbi, stvaranju saveza i dogovora među ljudima. Vladao je vratima rođenja i smrti. Svaki početak bio je posvećen ovom božanstvu sa dva lica od kojih je jedno gledalo u početak, a drugo u kraj.

Jedna od zamki vremena u kome živimo je mišljenje da nam je svako znanje dostupno i da lako možemo da saznamo sve o svemu. Čak i kada bi to bilo moguće, zaboravljamo jednu bitnu činjenicu, a to je da nam život neće otkriti svoje tajne dok se ne usuđimo da otvorimo neka vrata. Da bismo naučili da živimo potrebno je mnogo više od mišljenja, potrebni su koraci, potreban je smisao naših koraka.

Koliko smo puta kročili kroz neka vrata, otvorili, zatvorili neka vrata u svom životu?

Koliko smo puta strepili pred nekim vratima, skupljali hrabrost, pa odlučno zakoračili?

Koliko smo puta s težinom i suzama u očima zatvorili za sobom neka vrata?

Ne govorimo ovde o fizičkim vratima, već o psihološkoj, moralnoj i duhovnoj stvarnosti koja nužno стојиiza svakog našeg čina.

Ako je neko čitao tekst „Glas tištine“ koji potiče iz indijske tradicije, ponovo se susreo sa vratima ili portalima koji povezuju tri dvorane kroz koje svi prolazimo u životu. Njihova imena su neznanje, učenje i mudrost. Uvek polazimo od neznanja, potom učimo, a nakon toga stičemo znanje i

iskustvo, drugim rečima mudrost. Ovaj model je bio očigledan i Sokratu koji nas je podučio da je važna upravo svest o neznanju. Onaj ko misli da zna, zapravo je nesposoban da uči. S druge strane, onaj ko je svestran da ne zna, otvara vrata koja su pred njime i samim tim napušta svoje prethodno stanje.

Prolazeći kroz vrata dolazimo u život, prolazeći kroz vrata napuštamo život, uvek je nešto pred nama, uvek je nešto za nama. Za svaku vrednost u životu treba otvoriti vrata. Za svaku slabost u životu treba zatvoriti vrata.

Možda problem koji se pojavljuje pred nama predstavlja vrata. Možda bol koju osećamo predstavlja vrata.

Imamo li hrabrosti da savladamo prepreke ili ćemo dopustiti da nam strah veže noge? Da li ćemo ostati tamo gde smo bili dok pred nama stoji čitav jedan nov i nepoznat svet koji ne vidimo jer radije gledamo u zid pred sobom? Ipak, zid ima svrhu samo ako na njemu postoje i neka vrata. Ako ih otvorimo, uči će svetlost i vazduh, prostruјaće život i nazreće se smisao u onome šta radimo.

Čekanje samo produžava agoniju. Potrebno je delovanje. Hajde, otvari ta vrata.

ŠTA JE NOVO U NOVOJ AKROPOLI?

u Srbiji

Otvorili smo sedište Nove Akropole u Novom Sadu. Možete nas naći na adresi: Sonje Marinković 12 (tel: 064 80 22 390, imejl: novisad@nova-akropola.rs).

Nova Akropola u
Novom Sadu

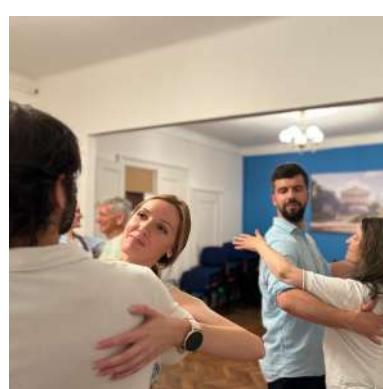
U junu smo obeležili Dan umetnosti posvećen ideji Jedinstva kroz različitosti. Konkretno, govorilo se o muzama koje predstavljaju naizgled različite puteve inspiracije, ali koji se svode na jedan te isti put: put nezaborava ili, drugim rečima, sećanja duše.

Ostale aktivnosti:

Letnji kurs filozofije

Krajem septembra posetili smo akropolitance Slovenije. Zajedno smo obišli rimsku nekropolu u Šempetu i znamenitosti grada Ljubljane. Večernji deo programa bio je posvećen razmeni ideja i iskustava stečenih u različitim aktivnostima i programima koje realizuje Nova Akropola u ove dve zemlje.

Radionica plesa

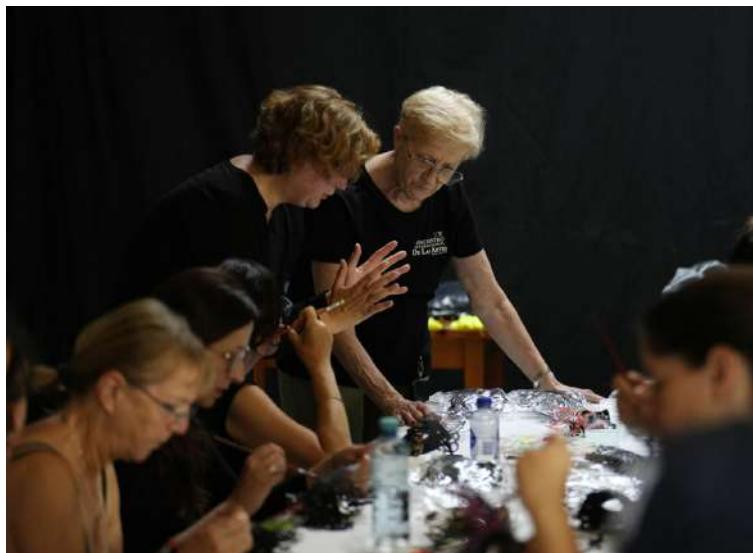

Kurs fotografije

ŠTA JE NOVO U NOVOJ AKROPOLI?

u svetu

Krajem jula, ljubav prema umetnosti okupila je u španskom gradiću Činčilji više od 200 volontera iz 25 zemalja sveta u kojima deluje Nova Akropola. Kroz pozorište, muziku, ples, vizuelne umetnosti, predavanja, radionice, učesnici su otkrivali načine izražavanja Lepote.

prijateljstvo, plemenitost i nadilaženje samog sebe putem sporta, organizacija nastoji da formira svesnije, korisnije i srećnije ljude koji doprinose pravednjem i harmoničnjem svetu.

Na okupljanju posvećenom promociji olimpijskih vrednosti, u Međunarodnoj olimpijskoj akademiji u Olimpiji (Grčka) učestvovalo je preko 200 filozofa-atleta iz raznih delova sveta. Nova Akropola promoviše olimpijski duh jer veruje da on ima potencijal da poboljša ne samo pojedinca, već i društvo. Kroz kultivisanje vrlina kao što su

PREDSTOJEĆI DOGAĐAJI

KURS PRAKTIČNE FILOZOFIJE – BEOGRAD

ČETVRTAK 17. OKTOBAR 2024. U 18 Č

BRANKOVA 24, BEOGRAD

UTORAK 26. NOVEMBAR 2024. U 18 Č

BRANKOVA 24, BEOGRAD

065 82 12 384 | KURS@NOVA-AKROPOLA.RS | PRIJAVA JE OBAVEZNA, BROJ MESTA JE OGRANIČEN.

[LINK DO PRIJAVE](#)

KURS PRAKTIČNE FILOZOFIJE – NOVI SAD

PONEDELJAK 18. NOVEMBAR 2024. U 20 Č

SONJE MARINKOVIĆ 12, NOVI SAD

PONEDELJAK 25. NOVEMBAR 2024. U 20 Č

SONJE MARINKOVIĆ 12, NOVI SAD

064 80 22 390 | NOVISAD@NOVA-AKROPOLA.RS | PRIJAVA JE OBAVEZNA, BROJ MESTA JE OGRANIČEN

[LINK DO PRIJAVE](#)

DANI FILOZOFIJE 2024

BEOGRAD:

NEDELJA 24. NOVEMBAR 2024. ULAZ JE SLOBODAN.

BRANKOVA 24, BEOGRAD

16:00 Č - PREDAVANJE: AKTIVNA TOLERANCIJA

17:00 Č - RADIONICA

19:00 Č - PREDAVANJE: SEDAM PUTEVA REALIZACIJE ČOVEKA

VIŠE INFORMACIJA NA: 065 82 12 384 | PREDAVANJA@NOVA-AKROPOLA.RS

NOVI SAD:

SREDA 13. NOVEMBAR 2024. ULAZ JE SLOBODAN.

RADNIČKA 27, NOVI SAD

18:00 Č PREDAVANJE I RADIONICA: ODAKLE DOLAZI INSPIRACIJA?

VIŠE INFORMACIJA NA: 064 80 22 390 | NOVISAD@NOVA-AKROPOLA.RS

ŽADI NJEGOVE VRLINE

■ Oliver Kiković

Žad je jedan od najcenjenijih minerala kroz istoriju. Neki su ga cenili zbog njegove lepote, drugi zbog lekovitih svojstava koja mu se pripisuju, dok su ga u Kini povezivali sa najuzvišenijim vrlinama koje ukažuju kakav treba biti vladar i plemenit čovek.

Kineski znak za žad (玉) označava vezu neba i zemlje. Istim ovim ideo-gramom predstavlja se Car od Žada, vrhovno nebesko biće koje istovremeno predstavlja božanski arhetip za zemaljskog vladara (王). Zbog toga su se od žada izrađivali brojni dekorativni, ceremonijalni i sakralni predmeti prvenstveno za potrebe careva.

VRLINE ŽADA

Njegova nežnost, glatkoća i sjaj ukazuju na **Čovečnost** (仁).

Njegova finoća i tvrdoća ukazuju na **Mudrost** (智).

Čvrst je, a ipak ne ranjava, što upućuje na **Dužnost i Pravednost** (义).

Kada se udari, daje čist i dugotrajan zvuk koji sugerije na **Muziku i Harmoniju** (乐).

Njegova boja je znak **Odanosti i Lojalnosti** (忠).

Providan je i na njemu se može videti svaka nesavršenost što ukazuje na **Iskrenost** (诚).

Osim toga, simbol je **Božanskog reda** (礼), **Vernosti** (信) i **Hrabrosti** (勇)

Ove vrline pokazuju smer koji ljudsko biće treba da sledi u životu. Kolika je superiornost moralnih i duhovnih vrednosti nad materijalnim blagom, najbolje pokazuje sledeća izreka: „Zlato je vredno, ali žad je neprocenjiv“.

Kong od žada, Galerija žada Muzeja Šangaja

Nakit od žada, dinastija Juan ili rani Ming, Britanski muzej

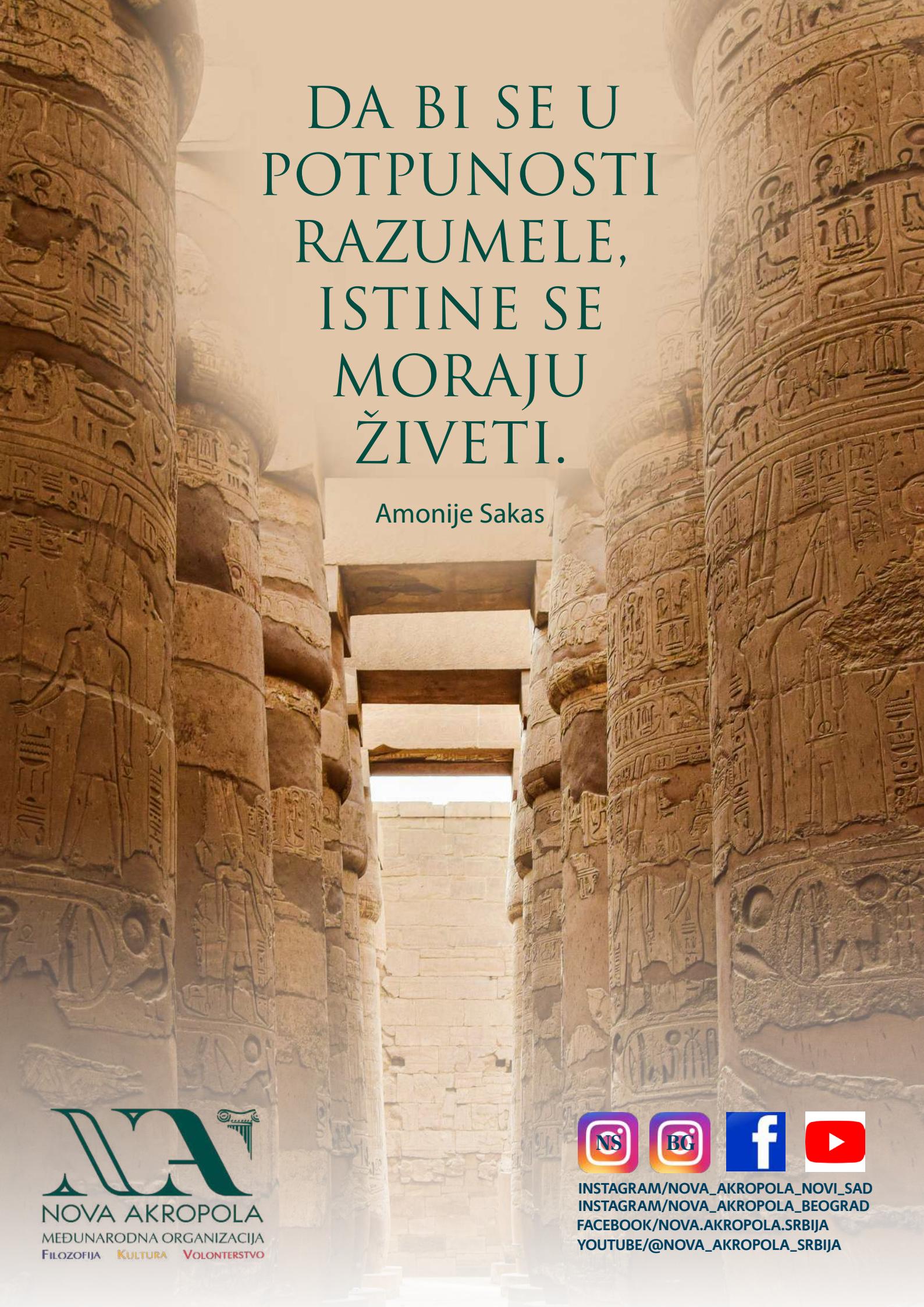
Bi disk od žada - Galerija žada Muzeja Šangaja.

Pogrebno carevo odelo od žada, Han dinastija

Rezbarije od žada iz Čing dinastije

DA BI SE U POTPUNOSTI RAZUMELE, ISTINE SE MORAJU ŽIVETI.

Amonije Sakas